

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی - گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

مدرس: دکتر علی سادات موسوی

تئوری

تعداد واحد: ۲ واحد

عنوان درس: کتابخانه دیجیتال

عملی □

تاریخ امتحان (روز/ساعت): مطابق برنامه آموزشی

زمان برگزاری (روز/ساعت): یکشنبه

هدف کلی درس:

هدف از این درس، آشنایی دانشجویان با مفاهیم مربوط به کتابخانه دیجیتال، استانداردها، نرم افزارها و سخت افزارها، سازماندهی و مشکلات ایجاد کتابخانه دیجیتال می باشد.

نحوه ارزشیابی:

آزمون پایانی: ۱۲

آزمون یا آزمون های میان ترم: ۴

حضور و مشارکت در کلاس: ۲

انجام تکالیف و پروژه ها: ۲

رئوس مطالب و نوع آموزش به تفکیک جلسات درسی

جلسه	رئوس مطالب	روش تدریس
۱	معرفی درس، بررسی توانمندی‌های فراگیران، تعاریف و مفاهیم اولیه	سخنرانی و بحث گروهی
۲	مقدمه‌ای بر کتابخانه‌های دیجیتال، نسل جدید کتابخانه‌ها، Electronic library, Library without wall, Digital library, Hybrid library, Virtual library	سخنرانی و بحث گروهی (مجازی)
۳	کتابخانه دیجیتال، تعاریف کتابخانه دیجیتالی تفاوت کتابخانه دیجیتالی و شبکه جهانی وب هدف از ایجاد کتابخانه دیجیتالی، ویژگی‌های کتابخانه دیجیتالی، سیر تحول کتابخانه‌های دیجیتال	سخنرانی و بحث گروهی
۴	چالش‌های نسل جدید کتابخانه‌ها (فنی، اقتصادی، قانونی، اجتماعی، اطلاعاتی)	سخنرانی و بحث گروهی
۵	مواد کتابخانه‌ای، مواد و منابع دیجیتال، کتاب الکترونیکی، دیجیتال‌سازی، اولویت‌بندی منابع برای دیجیتال‌سازی	سخنرانی و بحث گروهی
۶	ساخت مجموعه دیجیتالی، نیازهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، انتخاب قالب مدارک الکترونیکی، مفاهیم پایه دیجیتالی سازی	سخنرانی و بحث گروهی
۷	معماری کتابخانه‌های دیجیتال، معماری نرم‌افزار و جایگاه آن در ایجاد کتابخانه‌های دیجیتال، راه‌اندازی کتابخانه دیجیتال، برخی از تأثیر گذارترین اصول مرتبط یا تأمین محتوا	سخنرانی و بحث گروهی (مجازی)
۸	سیستم نرم‌افزاری، استفاده از نرم‌افزار کد منبع باز	سخنرانی و بحث گروهی
۹	مبادله اطلاعات و عناصر دخیل در آن، تعامل معنایی در کتابخانه‌های دیجیتال	سخنرانی و بحث گروهی
۱۰	امتحان میان‌ترم	-----
۱۱	مجموعه‌سازی کتابخانه دیجیتال	سخنرانی و بحث گروهی
۱۲	مدل‌های مبادله اطلاعات، تفاهم‌نامه‌ها در مبادله اطلاعات، متس (استاندارد کدگذاری و انتقال ابر داده)	سخنرانی و بحث گروهی (مجازی)
۱۳	حق مؤلف و حفاظت و نگهداری منابع دیجیتالی	سخنرانی و بحث گروهی
۱۴	استانداردهای حوزه سازمان‌دهی اشیاء دیجیتال، استانداردهای حوزه مدیریت اطلاعات	سخنرانی و بحث گروهی (مجازی)
۱۵	خدمات مرجع دیجیتالی، انواع خدمات مرجع دیجیتالی، پیاده‌سازی مرجع دیجیتالی، مرجع مجازی مشارکتی	سخنرانی و بحث گروهی
۱۶	جستجو در کتابخانه دیجیتالی، ارزیابی قابلیت‌های جستجو در کتابخانه‌های دیجیتالی، بررسی کتابخانه‌های دیجیتالی ملی و بین‌المللی	سخنرانی و بحث گروهی
۱۷	حفاظت و امنیت در کتابخانه‌های دیجیتال، مسائل حقوقی، رفع اشکال	سخنرانی و بحث گروهی
۱۸	امتحان پایان‌ترم	-----

منابع:

- علیپور حافظی، مهدی و دیگران. (۱۳۹۷). مبانی کتابخانه‌های دیجیتال. مؤلفان مهدی علیپور حافظی... [و دیگران]; زیر نظر محسن حاجی‌زین‌العابدینی، مهدی علیپور حافظی. تهران: اساطیر پارسی: چاپار، ۱۳۹۷.
- احمدی، نیکوسادات و دیگران. (۱۳۸۹). استانداردهای ابر داده‌ای. تهران: چاپار.
- آرمز، ویلیام وای (۱۳۸۱). کتابخانه‌های دیجیتال. ترجمه فرزانه شکوری و دیگران. تهران: نشر چاپار و قو.
- تنانت، روی (۱۳۸۴). ایکس. ام. ال. در کتابخانه‌ها. ترجمه مهدی علیپور حافظی، یعقوب نوروزی، حمیدرضا رادفر. تهران: نشر چاپار.
- یگان، ماریلین؛ تانر، سیمون. (۱۳۸۲). آینده دیجیتال کتابخانه‌ها: راهبردهایی برای عصر اطلاعات. مترجم عباس گیلوری. تهران: دبیزش؛ چاپار.
- زانگ، یین؛ سالابا، آتنا. (۱۳۹۰). اجرای اف. آر. بی. آر. در کتابخانه‌ها: مباحث کلیدی و خط سیرهای آتی. ترجمه دکتر عباس گیلوری. تهران: نشر کتابدار.
- شن، گنکالوز و فاکس. (۱۳۹۵). مسائل کلیدی کتابخانه‌های دیجیتال. ترجمه مهدی علیپور حافظی، بهروز رسولی و مجید نبوی. تهران: نشر چاپار.
- علیپور حافظی، مهدی. (۱۳۹۰). کتابخانه‌های دیجیتال: مبادله اطلاعات. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها سمت.
- نبوی، فاطمه. (۱۳۸۴). کتابخانه‌های دیجیتال: مبانی نظری، محتوا، ساختار، سازمان‌دهی، استانداردها و هزینه‌ها (همراه با نگاهی به برخی از کتابخانه‌های دیجیتال خارجی و داخلی). بارانمایی و همکاری رحمت‌الله فتاحی. مشهد: آستان قدس رضوی، سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد.
- Witten I., Bainbridge D., Nichols D. (2010). How to build a digital library [2ed]. Burlington, MA: Morgan Kaufmann Publishers
- Aqosti, Maristella (2007). Information access through search engines and digital libraries. New York: Springer.
- Dahl, Mark; Banerjee, Kyle; Spalti, Michael (2006). Digital libraries: integrating content and systems. Oxford: Chandos Publishing.

- Dale, Penny; Beard, Jill; Holland, Matt (2017). University libraries and digital learning environments. London; New York Routledge